

Zaaknummer: 57229-2021

Medewerker	:	Caspar Rauws
Team	:	Maatschappelijke Ontwikkeling
Datum	:	13 december 2021
Portefeuillehouder	:	wethouder H. Olthof

BIJLAGEN:

1. verzoek SKOW
2. Jaarrekening 2020 SKOW
3. Opties exploitatie toekomst
4. Rapportage exploitatie 1^e helft 2021

AFSTEMMING MET →

Financiën
Betrokken medewerkers binnen MO

- Actief openbaar
 Niet actief openbaar
 Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota

ONDERWERP

Financiën SKOW 2020 t/m 2022

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. Aan SKOW eenmalig een extra subsidie te verlenen van € 48.000 in verband met een, grotendeels door corona-maatregelen ontstaan, exploitatietekort over 2020;
2. Voor kennisgeving aan te nemen dat de gezocht wordt naar structurele oplossingen om te komen tot een toekomstbestendige exploitatie. Resultaten daarvan zullen worden meegenomen in de bestuursopdrachten 'Maatschappelijk Vastgoed' en 'Heroriëntatie voorliggend veld' en ingebracht worden bij de kadernota;
3. De raad te informeren via de nieuwsbrief.

SAMENVATTING

Stichting Kulturhus Olst-Wijhe (SKOW), onderdeel van Uthuis is een belangrijke partner van de gemeente in het laagdrempelig organiseren van activiteiten met en voor inwoners en het beheer van o.a. het Holstohuis en sporthal 'De Lange Slag'. Voor de lange termijn wordt gezocht naar mogelijkheden om tot een toekomstbestendige financiering van de exploitatie te komen, want er was sprake van exploitatietekorten. Daarbij wordt aangesloten bij de bestuursopdrachten 'Maatschappelijk Vastgoed' en 'Heroriëntatie voorliggend veld'. De afronding daarvan zal in het voorjaar 2022 zijn.

Die financiële problemen zijn versterkt door de gevolgen van de corona-pandemie. Het voortbestaan van SKOW werd daardoor bedreigd. SallandWonen, SKOW en gemeente hebben gezamenlijk gezocht naar een oplossing voor de ernstige financiële problemen die zijn ontstaan bij SKOW. SKOW heeft zelf ook bijgedragen aan de oplossing door inzet/vermindering van reserves en sanering van de horeca. Ook de eigenaar en verhuurder van de panden, SallandWonen, werkt door huurmatiging als gevolg van corona mee aan een oplossing. Vanuit de gemeente wordt eenmalig een extra subsidie verleend om de huidige financiële problemen op te lossen.

INLEIDING

Na de eerste coronagolf zijn er signalen ontvangen dat naast al voorziene tekorten er mogelijk ernstige financiële problemen konden gaan ontstaan bij SKOW. Die signalen werden feiten. Omdat SKOW/Uthuus een belangrijke partner is in de uitvoering van het beheer van verschillende locaties (o.a. Holstohuis en Lange Slag (SPOC)) is samen met de eigenaar en verhuurder van beide locaties, SallandWonen, gezocht naar een mogelijke oplossing. Belangrijk aspect was het zicht op een toekomstbestendige financiële situatie. De locaties worden gebruikt voor ontmoeting, cultuur, educatie, welzijnsactiviteiten en sport.

BEOOGD RESULTAAT

Voor de korte termijn is een oplossing nodig, zodat SKOW kan blijven voortbestaan. Voor de lange termijn is een toekomstgerichte oplossing nodig. Oplossingen die er toe moeten leiden dat veel inwoners uit de gemeente gebruik kunnen blijven maken van de voorzieningen die nu beheerd worden door SKOW

KADER

NVT

ARGUMENTEN

De rol van SKOW/Uthuus

SKOW/Uthuus beheert het Holstohuis en De Lange Slag (sporthal en toneelzaal in de Capellenborg) namens de gemeente. Deze zijn van belang voor de samenleving van Olst-Wijhe. Er vindt een scala aan activiteiten plaats voor allerlei doelgroepen. Die worden door bewoners zelf geïnitieerd, maar ook door Uthuus (de welzijnsorganisatie). Ook wordt in het Holstohuis onderdak geboden aan de bibliotheek, de wereldwinkel, de partners van het Breed Welzijnsverband en hun activiteiten en dagbesteding van Overkempe. Ook gemeentelijke en andere dienstverlening wordt er geboden.

SKOW is in Uthuus verbonden met SWOW (de welzijnsorganisatie), die laagdrempelige activiteiten organiseert, vrijwilligersinzet coördineert, inwoners ondersteunt bij initiatieven en nog veel meer doet. Ook op het gebied van het lokaal sportakkoord heeft Uthuus een belangrijke rol.

De combinatie van beheer (SKOW), ondersteuning en activiteiten (SWOW) kan niet zo maar overgenomen worden door een andere partij. Mede omdat die andere partij een gezonde toekomst tegemoet wil zien. Al met al is Uthuus (SKOW & SWOW) een belangrijke partner voor de gemeente.

Wat moet opgelost worden?

Over 2020 is er een tekort ontstaan van € 222.216. Dat is inclusief het tekort van € 129.413 door deelneming in de horeca. Los daarvan bedraagt het tekort over 2020 € 92.803. Het door corona veroorzaakte omzetverlies is volgens een analyse van SKOW een bedrag van € 96.000.

Met SallandWonen is afgesproken dat het bedrag waar vanuit gegaan wordt bij het zoeken naar de oplossing € 96.000 is, omdat de oplossing corona-gerelateerd moet zijn. Het gemeentelijke deel (50%) is dan € 48.000.

Een oplossing heeft alleen zin als er zicht is op een toekomst waarin geen sprake is van tekorten. Gezien de financiële situatie begin 2021 werd aan dat toekomstperspectief getwijfeld. Als SKOW haar beheerstaken neer zou moeten leggen omdat het financiële probleem niet opgelost wordt, dan sluiten het Holstohuis en de Lange Slag totdat er een andere oplossing gevonden is. Dat zal niet eenvoudig zijn in deze tijd. Bovendien zal ook een nieuwe beheerder voldoende middelen willen hebben om het beheer te kunnen doen.

Naar aanleiding van de eerste halfjaarcijfers over 2021 was er al sprake van een positiever beeld als er geen rekening gehouden wordt met toevoegingen aan (bestemmings-)reserves. Immers is er, platgezegd, door corona minder gebruik gemaakt van voorzieningen en is er minder sprake van slijtage en kan de reservering voor vervanging uitgesteld worden. Dat beeld was voldoende reden om gezamenlijk verdere stappen te zetten om tot een oplossing te komen. Dat positieve beeld ten aanzien van het exploitatieresultaat (zonder reserveringen) werd door de cijfers t/m het derde kwartaal 2021 bevestigd.

Analyse

Het tekort is deels ontstaan doordat er geen indexatie toegepast wordt op de materiële kosten, terwijl deze wel stijgen en niet altijd beïnvloedbaar zijn. Door corona is het tekort behoorlijk vergroot. Zo zeer zelfs dat het voortbestaan van SKOW bedreigd werd. Er werd veel minder gebruik gemaakt van beschikbare ruimtes door verenigingen of andere (commerciële) partijen. Hierdoor werd omzet misgelopen. Omzet die niet altijd of maar deels gecompenseerd werd uit corona-steunmaatregelen. Over 2020 een bedrag van € 96.000 volgens een analyse van SKOW..

Door SKOW is actie ondernomen om onder andere tekorten binnen de horeca tegen te gaan. Dat heeft geleid tot het ontslag van enkele horeca-medewerkers. Door ontslagvergoedingen is er echter niet direct sprake van lagere kosten. Bovendien is een vorm van horeca wel nodig om faciliteiten te kunnen bieden aan gebruikers.

Gevolgen voor de korte termijn 2020 & 2021

In samenwerking tussen SallandWonen (eigenaar/verhuurder van de panden), SKOW (beheerder van panden) en de gemeente (opdrachtgever/subsidieverlener voor het beheer) is gezocht naar mogelijke oplossingen.

SKOW draagt in principe het tekort in het totaal waar het gaat om de deelneming in de horeca (€ 129.413). SallandWonen is bereid om huurmatiging toe te passen ter hoogte van 50% van het tekort over 2020 (€ 48.000).

Gezien de gepresenteerde resultaten over de periodes in 2021 is er voor 2021 geen tekort voorzien waar een oplossing voor nodig is.

Eerst is nog onderzocht of SallandWonen in het kader van de corona-maatregelen het volledige bedrag als huurmatiging kon doen, waarbij de gemeente dan 50% aan SallandWonen zou vergoeden. Dat bleek in een overleg tussen de financieel adviseurs van SallandWonen en de gemeente niet mogelijk. Dat werd bevestigd door de gemeentelijke accountant. SallandWonen matigt vanwege corona de huur nu met 50% van het tekort. Voorgesteld wordt om als gemeente de andere helft als eenmalige subsidie aan SKOW te verlenen.

Overigens is er inmiddels weer sprake van een nieuwe lockdown, die mogelijk weer consequenties heeft voor het resultaat. Er is al geruime tijd over heen gegaan is om tot een goede afspraak te komen over de oplossing van het tekort over 2020. Gezien de onzekerheid over de ontwikkelingen op het gebied van corona-maatregelen wordt het voorstel daarom nu voorgelegd in plaats van de ontwikkelingen af te wachten.

Overwegingen met betrekking tot de financiering van het tekort

SKOW beheert accommodaties waarin allerlei soorten activiteiten voor jong en oud op cultureel, welzijns- en sportgebied plaats vinden. Er is dus iets voor te zeggen om de financiering van het tekort te spreiden over de budgetten van de verschillende betrokken beleidsterreinen.

Corona is mede een veroorzaker geweest voor het grotere tekort. Niet-gebruikte coronagelden mogen vrij besteed worden door de gemeente. Het college heeft besloten om die middelen ook in 2022 voor cultuur aan te wenden

Duidelijk is dat er binnen de budgetten voor Jeugd en WMO geen enkele ruimte is, omdat deze voor een belangrijk deel aanleiding zijn voor de Heroverweging die heeft plaatsgevonden. Sport en Cultuur blijven dan over.

Wat betreft Sport wordt verwacht dat er inhuurbudget overblijft dat aan het eind van het jaar in de algemene middelen terug valt. Dat zou eventueel ingezet kunnen worden. Kanttekening is wel dat er door de lockdown ook daar inkomsten wegvallen en het de vraag is of deze voldoende gecompenseerd worden vanuit de corona steunmaatregelen (TVS4). Een eventueel restant zou wel ingezet kunnen worden. Om die reden is in het dekkingsoverzicht een PM-post opgenomen. Verwacht wordt dat het om ca. € 10.000 zal gaan.

Vanuit het Rijk is een flink pakket steunmiddelen ontvangen voor cultuur, waarvan niet zeker is of het volledig gebruikt zal gaan worden. De criteria voor aanspraak op die subsidie zijn behoorlijk streng, waardoor eerdere aanvragen van andere partijen afgewezen zijn. Een organisatie mocht geen eigen reserves meer hebben om er aanspraak op te maken. SKOW had nog wel eigen reserves, maar die zijn ingezet om in de lopende kosten te kunnen voorzien. Als er geen oplossing komt, dan is er sprake van een liquiditeitsprobleem. De reserves, voor zover nog aanwezig, zijn nodig om haar beheerstaken namens de gemeente goed uit te kunnen voeren, maar vooral om de voorzieningen waar andere inwoners/verenigingen gebruik van maken voor hen toegankelijk te houden. In die zin heeft SKOW een andere rol dan een vereniging of andere organisatie die nu aanspraak zou kunnen maken op de Rijksmiddelen Corona Cultuur.

Gevolgen langere termijn 2022 e.v.

De begroting van SKOW voor 2022 geeft aan dat er een hoger bedrag nodig is, dan op grond van de gemeentelijke subsidie die voor dat jaar beschikbaar is. Dat heeft te maken met het feit dat de begroting van SKOW gebaseerd is op de verwachte feitelijke uitgaven en de subsidiebegroting alleen rekening houdt met een indexatie voor de personele kosten.

In verband met de stijging van de energiekosten is er een aanpassing van de SKOW-begroting nodig. Op basis van resultaten van de bestuursopdracht maatschappelijk vastgoed zullen er voorstellen gedaan worden voor de financiering ingaande 2023, zodat deze meegenomen kunnen worden in de kadernota 2023 e.v. Gevolgen voor 2022 worden in beeld gebracht als daar zicht op is.

In het kader van de bestuursopdracht Maatschappelijk Vastgoed wordt ook naar herfinanciering van de panden gekeken en andere acties om de kosten op korte en langere termijn te verminderen of de stijging te beperken.

DRAAGVLAK

In verband met het bijzondere karakter is het noodzakelijk om aan andere partijen uit te kunnen leggen waardoor tot dit besluit gekomen is.

SallandWonen als verhuurder is bereid om 50% van het aan corona gerelateerde tekort over 2020 in de vorm van huurmatiging te dragen.

DUURZAAMHEID

NVT

RISICO'S (financieel/juridisch)

Met de accountant is overlegd om tot een rechtmatige bijdrage te kunnen komen.

Het risico is dat andere partijen op basis van de extra subsidieverlening aan SKOW ook een beroep gaan doen of om herziening vragen van een eerder genomen besluit.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Financiering van de extra subsidie is mogelijk uit:

Cultuur infrastructuur	€ 48.000 - PM
Sport (niet gebruikt inhuurbudget dat eind 2021 vrijvalt)	PM
Totaal beschikbaar	€ 48.000

Mocht in de loop van 2022 blijken dat er meer organisaties een beroep doen op de corona-cultuurmiddelen, zodat er door deze uitname onvoldoende middelen beschikbaar zijn, dan dient er een andere oplossing gezocht te worden voor deze dekking. Op die manier worden andere organisaties toch ondersteund zoals dat de bedoeling is van de steunmaatregel corona infrastructuur.

AANPAK/UITVOERING

Na besluitvorming worden betrokken partijen, SKOW en SallandWonen van het besluit in kennis gesteld. Met betrekking tot de gevolgen voor 2022 en verder wordt onderzocht. Dat zal in ieder geval leiden tot inbreng in de bestuursopdracht maatschappelijk vastgoed ten bate van de kadernota. Daarbij wordt rekening gehouden met de resultaten van de bestuursopdracht Heroriëntatie Voorliggend Veld.